

Мошинський В. С., д.с.-г.н. професор, Клименко М. О., д.с.-г.н. професор, Клименко Л. В., к.с.-г.н., доцент (Національний університет водного господарства та природокористування, м. Рівне, v.s.moshynskyi@nuwm.edu.ua, m.o.klimenko@nuwm.edu.ua, l.v.klimenko@nuwm.edu.ua)

ОБҐРУНТУВАННЯ ПІДХОДІВ ДО ВИЗНАЧЕННЯ ЦІЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІЧНОЇ СФЕРИ МІСТА РІВНОГО

У статті здійснений аналіз показників економічної сфери, наведених у Стратегії розвитку Рівного на період до 2040 року, яка розроблялась за матеріалами SWOT-аналізу і має ряд недоліків щодо узгодження стратегічної та операційних цілей з Національними екологічними цілями.

Запропонована нова редакція стратегічної цілі розвитку економічної сфери «Покращення економічної сфери життєдіяльності міста шляхом стимулювання розвитку підприємництва, фінансово-інвестиційної, інноваційної, транспортної та зовнішньої економічної активності», яка включає три операційні цілі: «Стимулювання оновлення фондів промислової, транскордонної інфраструктури, об'єктів ЖКГ та розвитку малого і середнього бізнесу»; «Забезпечення сталого низьковуглецевого розвитку всіх галузей економіки та надання пріоритетності розвитку легкої та харчової промисловості»; «Залучення іноземних і вітчизняних інвесторів для підвищення конкуренто-спроможності компаній та розвитку логістичного і торговельного потенціалу у масштабах Східної Європи».

Запропоновано низку завдань, які призначені для виведення критичних показників цієї сфери на конкурентний рівень, досягнутий у містах Івано-Франківськ, Луцьк.

Ключові слова: сталий розвиток; показники; стратегія; стратегічна ціль; операційні цілі; завдання; покращення.

Постановка проблеми. Проблема вдосконалення організації, розроблення стратегій сталого розвитку регіонів, міст на підставі і за результатами SWOT-аналізу набуває в наш час особливого значення. Визнається, що сталий розвиток міст передбачає реалізацію

цільових орієнтирів, а саме: підвищення рівня розвитку соціо-економіко-екологічної системи; дотримання принципів екологічної безпеки та відповідності стратегічного бачення Національним екологічним цілям (НЕЦ).

Однак, намагаючись досягти економічного зростання, необхідно також стратегічні й операційні цілі економічної сфери узгодити за суттю та змістом з НЕЦ.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженню проблем впровадження засад сталого розвитку на локальних і регіональних рівнях присвячені чисельні наукові праці таких зарубіжних і вітчизняних учених, як Ф. Беркеса [1], В. Вернадського [2], Б. Данилишина [3], В. Кравціва [4], З. Герасимчук [5], Б. Буркинського [6], М. Хвесика [7], М. Клименка [8], О. Нища [9] та інших.

Вагомий внесок у вивчення проблем розвитку міст здійснили З. Сіройч [10], В. Родченко [11]. Незважаючи на значний обсяг наявної інформації з досліджуваної проблеми, залишаються недостатньо вивченими питання обґрунтування стратегічних і операційних цілей сталого розвитку міст на підставі аналізу кількісних і якісних показників їх соціо-економіко-екологічної (СЕЕ) систем і відповідності цих цілей національними екологічними цілям.

Важливість зазначеної проблеми і зумовила потребу вибору теми досліджень.

Мета, завдання досліджень. Мета роботи передбачала обґрунтування підходів до визначення стратегічних і операційних цілей сталого розвитку міста в економічній сфері з використанням кількісних і якісних показників СЕЕ системи та відповідності їх національним екологічним цілям.

Досягнення мети передбачало вивчення наступних завдань: провести аналіз та оцінку визначених стратегічних і операційних цілей стратегії розвитку Рівного на період до 2040 року; обґрунтувати нову редакцію стратегічних і операційних цілей розвитку економічної сфери міста за кількісними та якісними показниками з дотриманням Національних екологічних цілей.

Об'єкт дослідження. Процеси, що протікають в економічній сфері міста.

Предмет дослідження. Показники, які характеризують стан економічної сфери.

Методи дослідження. При проведенні досліджень використовувались методи аналізу, порівнянь, системного аналізу, SWOT-аналізу.

Результати досліджень. За даними SWOT-аналізу стану м. Рівного в економічній сфері були виявлені наступні слабкі сторони: наявність у місті дефіциту вільних територій; брак робочих місць; наявність значної частини «тіньової» економіки; функціонування застарілої інженерної інфраструктури.

Виявлені також загрози, а саме: має місце погіршення економічної ситуації; структурні диспропорції на ринку праці, пов'язані з невідповідністю попиту пропозицій робочої сили за професійно-кваліфікаційними критеріями; високі кредитні ставки, які обмежують розвиток малого та середнього бізнесу; відтік кадрів за межі міста. Встановлені слабкі сторони і загрози в економічній сфері створюють значні ризики для економічного розвитку міста, а саме: відсутність можливості для просторового розвитку та нарощування економічного потенціалу шляхом створення великих промислових чи логістичних зон; застарілість технологій; відсутність конкурентних переваг в розвитку економіки з сусідніми обласними центрами; невідповідність системи освіти останнім технічним і технологічним вимогам і, як наслідок, брак кваліфікованих кадрів; нестача сучасних робочих місць із високим рівнем оплати праці; наявність бар'єрів для ведення бізнесу та недостатність стимулів для його розвитку.

Для усунення слабких сторін, загроз і ризиків було розроблено Стратегію розвитку Рівного на період до 2040 року, згідно якої стратегічне бачення міста – це одне з найбільших у Східній Європі логістично-торгівельних центрів з розвинутою інфраструктурою, сучасним та конкурентним економічним потенціалом.

Для досягнення стратегічного бачення на 2040 рік м. Рівне повинне стати одним із найбільших у Східній Європі логістично-торгівельних центрів із розвинутою інфраструктурою, сучасним і конкурентним екологічним потенціалом [12].

Для реалізації цього бачення у Стратегії розвитку міста сформульовано три стратегічні цілі.

Друга стратегічна ціль (для економічної сфери).

2. Місто як діловий і бізнесовий центр – передбачає реалізацію операційних цілей, які зорієнтовані на покращення стану економічної сфери, а саме: 2.1. Розвиток логістичного та

торгівельного потенціалу у масштабах Східної Європи; 2.2. Розвиток і стимулювання малого та середнього бізнесу; 2.3. Розвиток легкої та харчової промисловостей.

Для досягнення цих операційних цілей планується виконання завдань: 2.1.1. Підготовка майданчиків на землях різних форм власності для відкриття центрів і філій міжнародних логістичних компаній; 2.1.2. Розробка програм для стимулювання розвитку місцевого бізнесу у сфері логістики та міжнародних транспортних комунікацій; 2.1.3. Полегшення доступу до інформації про об'єкти для інвестування та активізації економічної діяльності; 2.1.4. Розвиток публічних просторів для громадської та ділової активності; 2.2.1. Створення та активізація проектів і структур для бізнесової та професійної освіти; 2.2.2. Створення ділових і бізнесових центрів та комплексів, хабів, просторів для створення умов підприємцям-початківцям; 2.2.3. Забезпечення ефективної профорієнтації учнів і розвиток лідерських та підприємницьких навичок молоді; 2.2.4. Підвищення економічної та екологічної культури мешканців; 2.3.1. Створення та активізація галузевих асоціацій та структур, що можуть стимулювати промисловий сектор міста та регіону; 2.3.2. Розробка цільових програм щодо залучення коштів місцевого бюджету, інших джерел фінансування для розвитку відповідного сектора економіки [12].

Аналіз стратегічної та операційних цілей в економічній сфері міста, сформульованих у Стратегії розвитку Рівного на період до 2040 року засвідчує, що вони лише частково відповідають або принципово не суперечать Національним екологічним цілям, які передбачені в Законі України «Про основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року» № 2697-VIII від 28.02.2019 р.

Відтак виникає потреба узгодження стратегічної та операційних цілей економічної сфери з Національними екологічними цілями, результати яких представлені у таблиці 1.

Для експертної оцінки відповідності стратегічної та операційних цілей економічної сфери НЕЦ використовували п'ятибальну шкалу, а саме: (++) – цілі стратегії добре узгоджені з НЕЦ; (+) – цілі стратегії та НЕЦ принципово узгоджуються; (0) – цілі стратегії та НЕЦ нейтральні по відношенню одні до одних; (-) – цілі стратегії та НЕЦ не узгоджуються;

(- -) – цілі стратегії та НЕЦ принципово суперечать одні іншим.

Як видно з табл. 1, в якій наведені результати встановлення відповідності сформульованих нами стратегічної й операційних цілей до Стратегії розвитку Рівного на період до 2040 року НЕЦ, вони відповідають оцінці «добре узгоджені».

Таблиця 1

Аналіз відповідності цілей Стратегії розвитку Рівного на період до 2040 року Національним екологічним цілям

Національні екологічні цілі	Стратегічна ціль в економічній сфері	Операційні цілі в економічній сфері
2. Забезпечення сталого розвитку природно-ресурсного потенціалу України	2. Покращення економічної сфери життєдіяльності міста шляхом стимулювання розвитку підприємництва, фінансово-інвестиційної, інноваційної та транскордонної і зовнішньої економічної активності. ++	2.1. Стимулювання оновлення фондів промислової, транскордонної інфраструктури, об'єктів ЖКГ та розвитку малого і середнього бізнесу ++
3. Забезпечення інтеграції екологічної політики у процес прийняття рішень щодо соціально-економічного розвитку України		2.2. Забезпечення сталого низьковуглецевого розвитку всіх галузей економіки та надання пріоритетності розвитку легкої та харчової промисловості. ++
		2.3. Залучення іноземних інвесторів і вітчизняних інвесторів для підвищення конкурентоспроможності компаній та розвитку логістичного і торговельного потенціалу у масштабах Східної Європи. ++

Примітка: стратегічна і операційні цілі економічної сфери міста мають нейтральне відношення до Національних екологічних цілей за номерами 1, 4, 5.

Для досягнення стратегічної та операційних цілей в економічній сфері Стратегії розвитку Рівного на період 2040 року нами рекомендується планувати і використовувати ряд завдань і проектів (табл. 2), в якій сформульовані завдання для досягнення стратегічної та операційних цілей Стратегії розвитку Рівного на період до 2040 року, вони також добре узгоджуються з НЕЦ.

Таблиця 2

Перелік завдань призначених для досягнення операційних цілей в економічній сфері

Операційні цілі	Оцінка	Завдання
2.1. Стимулювання оновлення фондів промислової, транспортної інфраструктури, об'єктів ЖКГ та розвиток малого і середнього бізнесу	++	2.1.1. Оновлення фондів, технологічної бази та прискорення темпів зміни застарілих технологій і обладнання промисловості, транспортної інфраструктури, об'єктів ЖКГ 2.1.2. Покращення умов розвитку місцевих малих і середніх підприємств 2.1.3. Створення комфортних умов пересування мешканців міста з використанням сталих видів мобільності
2.2. Забезпечення сталого низьковуглецевого розвитку всіх галузей економіки та надання пріоритетності для розвитку легкої та харчової промисловості	++	2.2.1. Створення умов для розвитку інфраструктури екологічно чистих видів транспорту, зокрема громадського, і зменшення забруднення атмосферного повітря від стаціонарних і пересувних джерел 2.2.2. Забезпечення сталого низьковуглецевого розвитку всіх галузей економіки міста 2.2.3. Розвиток легкої та харчової промисловості міста 2.2.4. Сприяння створенню у місті кластерів, технологічних парків для стимулювання виробництва інноваційних продуктів легкої та харчової промисловості
2.3. Залучення іноземних і вітчизняних інвесторів для підвищення конкурентоспроможності компанії і розвитку логістичного й торговельного потенціалу у масштабах Східної Європи	++	2.3.1. Підготовка майданчиків для відкриття центрів і філій міжнародних логістичних компаній 2.3.2. Полегшення доступу до інформації про об'єкти для інвестування та активізації екологічної діяльності 2.3.3. Розвиток торговельного потенціалу міста 2.3.4. Підготовка достатньої кількості кваліфікованих, якісних кадрів і створення ефективного кадрового ресурсу

Одночасно слід зазначити, що в економічній сфері м. Рівне має незначну кількість показників конкурентних переваг і, судячи зі статистичних даних середніх міст на 2017 рік (Івано-Франківськ,

Луцьк), воно характеризується: низькими показниками наявності кількості малих підприємств (109 од. на 10 тис. осіб), тоді як у містах порівняння – від 116 до 121 од. на 10 тис. осіб; низьким обсягом реалізованої інноваційної продукції (0,47 тис. грн на особу), а у містах порівняння – 1,3–1,64 тис. грн на особу; низькими показниками експорту товарів (360 дол. США на особу), а у містах порівняння – від 737 до 799 дол. США на особу; низькими показниками експорту послуг (36 дол. США на особу), а у містах порівняння – від 37 до 146 дол. США на особу; низькими показниками перевезення вантажів автотранспортом (8,1 т на особу), тоді як у містах порівняння – від 14,5 до 18,7 т на особу.

У 2020 році показники економічної сфери Рівного не зазнали значних змін у кращу сторону в порівнянні з іншими середніми містами і склали величини: кількості малих підприємств – 125 од. на 10 тис. осіб; обсягу реалізованої інноваційної продукції – 0,3 тис. грн на особу; експорту товарів – 474 дол. США на особу; експорту послуг – 36 дол. США на особу; перевезення вантажів – 11,8 т на особу.

Відтак виникає потреба коригування операційних цілей і завдань Стратегії розвитку Рівного на період до 2040 року з метою виведення цих критичних показників економічної сфери на конкурентний рівень.

Операційна ціль 2.1. Стимулювання оновлення фондів промисловості, транспортної інфраструктури, об'єктів ЖКГ та розвиток малого і середнього бізнесу.

Завдання. Оновлення фондів, технологічної бази та прискорення темпів зміни застарілих технологій та обладнання промисловості, транспортної інфраструктури, об'єктів ЖКГ.

Що ж для цього необхідно зробити. Місто має розширити залучення приватних, вітчизняних та іноземних інвесторів, які будуть активно та результативно інвестувати в: модернізацію та оновлення підприємств, транспортну інфраструктуру, об'єкти ЖКГ; внесуть власні ноу-хау та нові технології.

Індикатори успіху: 1) зростання кількості приватних, вітчизняних, іноземних інвесторів; 2) збільшення обсягів інвестицій в оновлення підприємств, модернізацію промислової інфраструктури та об'єктів ЖКГ.

Завдання. Покращення умов розвитку місцевих малих і середніх підприємств.

Що ж для цього необхідно зробити. Згідно пріоритетів

економічного розвитку міста слід передбачити виділення територій, будівель, промислових площ для розміщення бізнесу, інфраструктур економічного розвитку. Завдяки цьому місто сприятиме розвитку бізнесу та посилюватиме свою конкурентоспроможність у якості привабливого місця для ведення бізнесу. Це, у свою чергу, сприятиме впровадженню інновацій і створенню нових робочих місць.

Місту слід планувати ревіталізацію занедбаних промислових зон (браунфілдів та грінфілдів) для їх використання як місць розвитку нових бізнесів.

Індикатори успіху: 1) площа браунфілдів і грінфілдів, запланованих для інвестування; 2) загальна площа, запланована під створення бізнес-локацій; 3) кількість нових бізнесів, створених у зонах браунфілдів і грінфілдів у бізнес-локаціях.

Завдання. Створення комфортних умов пересування мешканців міста з використанням сталих видів мобільності.

Що ж для цього необхідно зробити. Створити відповідний структурний підрозділ, який забезпечить підвищення безпеки руху на вулицях міста шляхом застосування сучасних підходів «Vision Zero».

Індикатори успіху: 1) створення структурного підрозділу; 2) запровадження нової транспортної мережі; 3) зменшення кількості маломістких транспортних засобів на 100%; 4) збільшення чисельності транспортних засобів великої місткості; 5) облаштування велосипедних доріжок і створення пішохідних зон.

Операційна ціль 2.2. Забезпечення сталого низьковуглецевого розвитку всіх галузей економіки та надання пріоритетності розвитку легкої та харчової промисловості.

Завдання. Створення умов для розвитку інфраструктури екологічно чистих видів транспорту, зокрема громадського, і зменшення забруднення повітря від стаціонарних і пересувних джерел.

Що ж для цього необхідно зробити. Враховуючи те, що маршрутна мережа міста розвивалась хаотичним шляхом та з дотриманням низьких екологічних стандартів, виникає потреба змін організації перевезень із метою мінімізації собівартість перевезень, зменшення забруднення атмосферного повітря міста та підвищення задоволення населення громадським транспортом.

Пропонується розробити нову транспортну мережу міста з використанням електротранспортних засобів: тролейбусів, електроавтобусів, трамваїв, електроавтомобілів (таксі).

Індикатори успіху: 1) розробити нову транспортну мережу міста; 2) збільшити перевезення пасажирів електротранспортними засобами до 75%; 3) зменшити забруднення повітря міста від пересувних джерел на 50%.

Завдання. Забезпечити сталий низьковуглецевий розвиток всіх галузей економіки міста.

Що ж для цього необхідно зробити. Необхідно розпочати широкомасштабну модернізацію галузей економіки міста з метою скорочення споживання природних ресурсів і, насамперед, вуглецевих енергоносіїв і викидів в атмосферне повітря парникових газів. Важливу роль відіграє енергозбереження у ЖКГ, використання «зеленого водню».

Індикатори успіху: 1) розробка програми модернізації галузей економіки міста з метою скорочення на 20% викидів парникових газів; 2) скорочення у ЖКГ використання вуглецевих енергоносіїв на 25%.

Завдання. Розвиток легкої та харчової промисловості міста.

Що ж для цього необхідно зробити. Створення та активізація галузевих асоціацій і структур, що можуть сприяти розвитку легкої та харчової промисловості у місті, є для місцевої громади ключовим інструментом для: збільшення кількості підприємств, зростання прибутків від експорту продукції з доданою вартістю, збільшення робочих місць.

Індикатори успіху: 1) кількість нових робочих місць; 2) кількість створених нових підприємств легкої і харчової промисловості.

Завдання. Сприяти створенню у місті кластерів, технологічних парків для стимулювання виробництва інноваційних продуктів легкої і харчової промисловості.

Що ж для цього необхідно зробити. Спираючись на промислові традиції міста, співпрацю з закладами освіти та науковими інститутами, надати дієву допомогу зі сторони влади у створенні кластерів, технологічних парків, що сприятиме розвитку економіки міста та підвищуватиме конкурентоспроможність підприємств легкої і харчової промисловості.

Індикатори успіху: кількість створених кластерів і технопарків.

Операційна ціль 2.3. Залучення іноземних і вітчизняних

інвесторів для підвищення конкурентоспроможності компаній і розвитку логістичного та торговельного потенціалу у межах Східної Європи.

Завдання. Підготовка майданчиків для відкриття центрів і філій міжнародних логістичних компаній.

Що ж для цього необхідно зробити. У Стратегії розвитку Рівного передбачається виділення належних територій (на землях різних форм власності) для розміщення бізнесу. Доцільним на даний час є проведення підготовки майданчиків для відкриття центрів і філій міжнародних логістичних компаній.

Індикатори успіху: програма для стимулювання розвитку місцевого бізнесу у сфері логістики та міжнародних транспортних комунікацій.

Завдання. Полегшення доступу до інформації про об'єкти для інвестування й активізації економічної діяльності.

Що ж для цього необхідно зробити. Скласти список (та оприлюднити його) про об'єкти, придатні для інвестування та активізації економічної діяльності в місті. В межах своєї компетенції (влада) зобов'язується забезпечувати зниження місцевих тарифів та інших зборів на початковій стадії розвитку бізнесу. Важливо також запроваджувати нові форми спілкування з підприємцями на рахунок актуальних проблем розвитку логістичного бізнесу.

Індикатори успіху: кількість подій, пов'язаних з організацією діалогу бізнесу та влади.

Завдання. Розвиток торговельного потенціалу міста.

Що ж для цього необхідно зробити. Створювати стимули для існуючих підприємств торгівлі, забезпечуючи прозорість і спрощення процедур реєстрації бізнесу та отримання дозволів, у тому числі розширити надання послуг бізнесу через електронні комунікації.

Працювати над розробкою та впровадженням механізмів стимулювання попиту на продукцію рівненських товаровиробників на місцевому ринку, а також над промоцією місцевих підприємств та їх продукції (товари) високої якості на міжрегіональних і міжнародних ярмарках і виставках.

Індикатори успіху: кількість промоційних заходів, у яких місто бере участь спільно з місцевим бізнесом.

Завдання. Підготовка достатньої кількості кваліфікованих, якісних кадрів і створення ефективного кадрового ресурсу.

Що ж для цього необхідно зробити. Розвивати зв'язки із закладами освіти, які надають професійну та вищу освіту, з одного боку, та бізнесом – з іншого, що б розвивати та реалізовувати освітні програми, які відповідатимуть потребам економіки міста.

Індикатори успіху: 1) розробка спеціальних освітніх програм за участю міської влади і роботодавців; 2) сприяння пошуку першого місця роботи для випускників закладів вищої освіти; 3) розробка заходів, спрямованих на залучення в місто та утримання перспективних молодих кадрів.

Висновки

Розробка Стратегії розвитку Рівного до 2040 року на матеріалах SWOT-аналізу призводить до декларативності визначених стратегічної та операційних цілей в економічній сфері, які не в повній мірі відповідають НЕЦ та потребують формулювання у наступній редакції «Покращення економічної сфери життєдіяльності міста шляхом стимулювання розвитку підприємництва, фінансово-інвестиційної, інноваційної та транспортної і зовнішньої економічної активності».

Стратегічна ціль в економічній сфері міста включає три операційні цілі та перелік завдань, які узгоджуються з НЕЦ, і призначені для виведення критичних показників цієї сфери, а саме: кількості малих підприємств, обсягів реалізованої інноваційної продукції, обсягів експорту товарів і послуг, перевезення вантажів автотранспортом на конкурентний рівень, досягнутий у містах Івано-Франківськ і Луцьк.

1. Berkes F., Golding J., Folke C. Navigating social-ecological systems: building resilience for complexity and change. Cambridge : Cambridge University Press, 2003. 393 p.
2. Вернадський В. І. Наукова думка як планетарне явище. Москва : Наука, 1991, 270 с.
3. Данилишин Б. М., Шостак Л. Б. Устойчивое развитие в системе природно-ресурсных ограничений. Київ : СОПС України НАНУ, 1999. 367 с.
4. Кравців В. С. Регіональна екологічна політика в Україні (теорія формування, методи реалізації). Львів : ІРД НАН України, 2007. 336 с.
5. Герасимчук З. В. Регіональна політика сталого розвитку: теорія, методологія, практика : монографія. Луцьк : Надстир'я, 2008. 528 с.
6. Буркинський Б. В., Степанов В. М., Харічков С. К. Еколого-економічні орієнтири стратегії сталого розвитку України. *Проблеми сталого розвитку України* : зб. наук. доп., м. Київ, 2001. С. 165–178.
7. Хвесик М., Бистряков І. Парадигмальний погляд на концепт сталого розвитку України. *Економіка України*. 2012. № 6. С. 4–12.
8. Розвитологія : підручник / М. О. Клименко, З. В. Герасимчук, О. М. Клименко, Л. В. Клименко. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС,

2015. 280 с. **9.** Ница О. С. До питання суспільно-географічного дослідження міст (на прикладі м. Харкова). *Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. Геологія. Географія. Екологія.* Харків, 2012. Вип. 37. № 1033. С. 211–215. **10.** Сіройч З. С. Демографічні та соціально-економічні проблеми розвитку міських агломерацій : автореф. дис. ... д-ра екон. наук : 08.00.07. Київ, 2009. 33 с. **11.** Родченко В. Б. Міські комплекси України: чинники та умови організації регулювання соціально-економічного розвитку : монографія. Донецьк : Ін-т економіки пром-ті НАН України, 2012. 404 с. **12.** Стратегія розвитку Рівного на період до 2040 року : Рівненська міська рада, рішення № 8134, 2020.

REFERENCES:

1. Berkes F., Golding J., Folke C. Navigating social-ecological systems: building resilience for complexity and change. Cambridge : Cambridge University Press, 2003. 393 p.
2. Vernadskyi V. I. Naukova dumka yak planetarne yavvyshche. Moskva : Nauka, 1991, 270 s.
3. Danylyshyn B. M., Shostak L. B. Ustoichyvoe razvytye v systeme pryrodno-resursnykh ohranycheniy. Kyiv : SOPS Ukrainy NANU, 1999. 367 s.
4. Kravtsiv V. S. Rehionalna ekolohichna polityka v Ukraini (teoriia formuvannia, metody realizatsii). Lviv : IRD NAN Ukrainy, 2007. 336 s.
5. Herasymchuk Z. V. Rehionalna polityka staloho rozvytku: teoriia, metodolohiia, praktyka : monohrafiia. Lutsk : Nadstyria, 2008. 528 s.
6. Burkynskyi B. V., Stepanov V. M., Kharichkov S. K. Ekoloho-ekonomichni oriientyry stratehii staloho rozvytku Ukrainy. *Problemy staloho rozvytku Ukrainy*: zb. nauk. dop., m. Kyiv, 2001. S. 165–178.
7. Khvesyuk M., Bystriakov I. Paradyhmalnyi pohliad na kontsept staloho rozvytku Ukrainy. *Ekonomika Ukrainy*. 2012. № 6. S. 4–12.
8. Rozvytolohiia : pidruchnyk / M. O. Klymenko, Z. V. Herasymchuk, O. M. Klymenko, L. V. Klymenko. Kherson : OLDI-PLluS, 2015. 280 s.
9. Nyshcha O. S. Do pytannia suspilno-heohrafichnoho doslidzhennia mist (na prykladi m. Kharkova). *Visnyk Kharkivskoho natsionalnoho universytetu imeni V.N. Karazina. Heolohiia. Heohrafiia. Ekolohiia.* Kharkiv, 2012. Vyp. 37. № 1033. S. 211–215.
10. Siroich Z. S. Demohrafichni ta sotsialno-ekonomichni problemy rozvytku miskykh ahlomeratsii : avtoref. dys. ... d-ra ekon. nauk : 08.00.07. Kyiv, 2009. 33 s.
11. Rodchenko V. B. Miski komplekсы Ukrainy: chynnyky ta umovy orhanizatsii rehuliuвання sotsialno-ekonomichnoho rozvytku : monohrafiia. Donetsk : Ін-т економіки пром-ті НАН України, 2012. 404 с.
12. Стратегія розвитку Рівного на період до 2040 року : Рівненська міська рада, рішення № 8134, 2020.

**Moshynskiy V. S., Doctor of Agricultural Sciences, Professor,
Klymenko M. O., Doctor of Agricultural Sciences, Professor,
Klymenko L. V., Candidate of Agricultural Sciences, (Ph.D.),
Associate Professor (National University of Water and Environmental
Engineering, Rivne)**

JUSTIFICATION OF APPROACHES TO THE DEFINITION OF THE GOALS OF SUSTAINABILITY OF RIVNE ECONOMIC SPHERE

In the article the analysis of the indicators of the economic sphere given in the Strategy of Rivne development for the period until 2040 was performed. It was carried out according to the materials of SWOT-analysis and has a number of disadvantages concerning the agreement of strategic and operational goals with national ecological goals.

The evaluation of the strategic operative goals compliance in the new edition with the national ecological goals was carried out to the following scale: (++) – the strategy goals are well coordinated; (+) – the strategy goals are basically coordinated; (0) – the strategy goals are neutral; (-) – the strategy goals are neutral in relation to each other; (- -) – the strategy goals are basically conflict with each other.

New edition of the strategic goals of the economic sphere development was proposed as the following “The improvement of the economic sphere of the city life activity by means of stimulation the development of entrepreneurship, financial and investment, innovative and transport external economic activity” and includes three operational goals:

- stimulation of updating industrial, transport infrastructure funds, objects of utilities and the development of small and medium business;

- ensuring sustainable low carbon development of all industries of economics, giving priority to the development of light and food industries;

- attracting of foreign and domestic investors to increase competitiveness of companies, as well as the development of logistic and trade potential on the scale of Eastern Europe.

A number of tasks are recommended which are defined to output critical indicators of economic sphere to the competitive level achieved by the cities Ivano-Frankivsk and Lutsk.

Keywords: sustainability; indicators; strategy; operational goals; tasks; improvement.